

Aantal zelfdodingen na jaren stabiel

Redactie binnenland

DEN HAAG. Voor het eerst sinds acht jaar is het aantal Nederlanders dat een eind aan hun leven maakte gestabiliseerd.

Dat bleek vanmorgen uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Vorig jaar pleegden 1835 inwoners van Nederland zelfmoord, gemiddeld 5 per dag. In 2013 waren dat er 1854, een recordhoogte. Van 2007 tot 2013 steeg het aantal zelfdodingen jaarlijks.

Vergeleken met 2013 waren er

vorig jaar iets minder zelfdodingen onder mannen, en nam het aantal zelfdodingen onder vrouwen iets toe. Bijna zes op de tien zelfdodingen werden gepleegd door mensen tussen de 40 en de 65 jaar. CBS-onderzoeker prof. dr.

■ **Aantal zelfdodingen in Nederland na acht jaar gestabiliseerd.**

■ **Schrijver Joost Zwagerman leed aan ziekte van Bechterew.**

Jan Latten wijt dat onder meer aan de economische crisis.

Het aantal mannen dat zichzelf vorig jaar van het leven beroofde, is ongeveer twee keer zo groot als het aantal vrouwen. Op 100.000 inwoners beroofden vorig jaar gemiddeld 14,9 mannen zich van het leven.

Schrijver Joost Zwagerman, die dinsdag een eind aan zijn leven maakte, leed aan de ziekte van Bechterew. Dit vertelde hij in een interview met HP/De Tijd voor zijn overlijden.

Zwagerman sprak voor het eerst openlijk over zijn ziekte, een

ontstekingsreuma. Hij herhaalt echter dat hij zelfmoord uitsluit. „Ik heb het voor mijzelf getaboeïseerd. Dat geeft al aan dat ik het echt altijd beschouwd heb als no-goarea.”

In een niet-uitgezonden deel van het EO-programma De Kist eerder dit jaar geeft hij echter aan wel begrip te hebben voor mensen die een eind aan hun leven maken. „Ja nu wel, maar ik heb lang gevonden dat het níét kon. Dat kun je anderen niet aandoen.”

Het Letterkundig Museum in Den Haag brengt vanaf vandaag een hommage aan Zwagerman.

Uitgezette journaliste wil snel terug naar Turkije

AMSTERDAM (ANP). Journaliste Frederike Geerdink wil zo snel mogelijk weer naar Turkije. Ze arriveerde gisteravond in Nederland nadat ze het land was uitgezet.

„Ik wil nu alleen maar heel graag terug. Mijn hart ligt daar”, zei Geerdink vanmorgen tegen de NOS. „Er is daar ook nog heel veel journalistiek werk te doen. Het is fijn om in een veilig land als Nederland te zijn, maar ik wil daar zijn.”

Het gaat waarschijnlijk nog wel even duren voordat ze terug mag. „Als je wordt uitgezet mag je vijf jaar Turkije niet in. Ik heb daarom een briefje geschreven dat ik vrijwillig ben gegaan. Via mijn contacten ga ik zeker proberen de termijn te verkorten. Ik hoop niet dat het twee tot drie jaar gaat duren.”

Geerdink werd zondag samen met demonstranten van de pro-Koerdische oppositiepartij HDP opgepakt in een special security zone in de provincie Hakkari in het zuidoosten van het land. Dat gebeurde volgens haar familie omdat ze in verboden gebied was.

Propaganda

Geerdink werd in januari ook al opgepakt. Toen werd ze beschuldigd van het bedrijven van propaganda voor een terroristische organisatie. In april sprak een rechter haar vrij. Geerdink woont sinds de zomer van 2012 in Diyarbakir in het zuidoosten van Turkije. Ze schrijft veel over de Turks-Koerdische verhoudingen.

Minister Koenders (Buitenlandse Zaken) noemde Geerdinks uitzetting gisteren „een slechte zaak.”

Er is nog veel onduidelijk over hoe het proces precies is verlopen. Dat moet de komende periode duidelijk worden, zowel in contact met haar als zeker ook met de Turkse autoriteiten, aldus het ministerie, dat in contact staat met haar familie.

ONGEVRAAGD OP BEZOEK

ALMERE. De 50-jarige F. M. Weerwind (l.) is gisteravond geïnstalleerd als nieuwe burgemeester van Almere. Dat gebeurde door vicevoorzitter Klijn (r.) van de gemeenteraad. Weerwind, die een Surinaamse achtergrond heeft, kondigde aan dat hij zichzelf de komende maanden ongevraagd gaat uitnodigen bij Almeerdere thuis. Hij wil hen aan hun eigen keukentafel ontmoeten om hun wensen en klachten te horen. beeld ANP

„Neem voorbeeld aan Duitse mantelzorg”

Anca Boon

UTRECHT. In Duitsland hebben mantelzorgers recht op vakantie en krijgen ze zorggeld. Nederland zou dat voorbeeld over moeten nemen, stelt oud-hoogleraar public health van het UMC Utrecht en gezondheidseconoom Guus Schrijvers.

De Nederlandse overheid rekent er steeds meer op dat familie en andere naasten mantelzorg verlenen aan ouderen. Diezelfde overheid zou er dan ook zorg voor moeten dragen dat mantelzorgers niet overbelast raken.

De Duitsers hebben het op dat punt goed geregeld, zei Schrijvers gisteren in een telefonisch interview. Hun mantelzorgers mogen maximaal 28 dagen vakantie opnemen. Het zorgbehoevende familielid verblijft in die periode in een verzorgingshuis of een verpleeghuis. Dat verblijf kan worden gedeclareerd als respijtzorg bij de Pflgeversicherung,

een regeling die te vergelijken valt met de Nederlandse Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet langdurige zorg.

De vakantiedagen zorgen ervoor dat mantelzorgers het langer volhouden. Maar het voordeel gaat verder, meent Schrijvers. „Je weet als mantelzorger: als mij iets overkomt, is de zorg voor mijn man of vrouw, vader of moeder

Gezondheids-econoom: Geef oudere zorggeld en mantelzorger vakantiedagen

goed geregeld. Dat is belangrijk.”

Nederland heeft het op dit punt niet goed voor elkaar, weet de emeritus hoogleraar. „In het verleden was respijtzorg opgenomen in de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ). Met de decentralisatie van de ouderen-

zorg van Rijk naar gemeente zijn wethouders vergeten respijtzorg in te kopen.”

Schrijvers hoopt dat de Kamer het belang gaat inzien van het ontlasten van mantelzorgers en daar geld voor vrijmaakt. „Vier weken zoals in Duitsland is ideaal. Maar als dat te veel kost, kun je er acht dagen van maken. Dan kan iemand er vier weekenden tussenuit of twee midweken.”

Het liefst zou hij zien dat Nederlandse beleidsmakers het Duitse adagium overnemen: Mantelzorg is goedkoop, maar niet gratis (Selbsthilfe ist billig aber nicht umsonst). „Erken dat mantelzorg werk is, en dat mantelzorgers daarmee recht hebben op vakantie.”

Zorggeld

Wat de gezondheidseconoom ook graag zou invoeren, is een regeling als het Duitse zorggeld. Dat zorggeld wordt –net als de vakantiedagen– betaald vanuit de Pflgeversicherung. „Het is te

vergelijken met ons persoonsgebonden budget (pgb). Wel gaat het in Duitsland om veel lagere bedragen dan in Nederland. Maar ook dan werkt het.”

Dat Nederlandse ouderen recht hebben op een pgb komt in het keukentafelgesprek vaak niet aan bod, merkt Schrijvers. „Het wordt niet genoemd, terwijl het bij wet is geregeld. Als cliënt mag je dus zeggen: Ik eis een pgb.”

Of een Duitser in aanmerking komt voor zorggeld, wordt beoor-

deeld door de gemeenschappelijke medische dienst van de Duitse zorgverzekeraars. Bij die beoordeling draait het om de vraag in hoeverre iemand alledaagse handelingen nog kan uitvoeren. Of er mantelzorgers beschikbaar zijn, is niet aan de orde.

Schrijvers. beeld RD

Op basis van de zorgbehoefte wordt iemand in een van drie klassen (Stufen) ingedeeld. Bij Stufe 1 gaat het om persoonlijke verzorging zoals hulp bij het douchen. Stufe 2 betreft intensievere zorg thuis. Stufe 3 geeft recht op verpleeghuiszorg. Bij elke klasse kunnen mensen kiezen voor reguliere medische zorg –zorg in natura– of voor het ontvangen van zorggeld. Door het zorggeld te accepteren, doen zij afstand van het recht op zorg in natura.

Het zorggeld –een belastingvrije uitkering– kan iemand gebruiken om een nicht die helpt bij het douchen een vergoeding te geven, of een buurman die opa of oma naar de kapper rijdt. „Hoe het zorggeld wordt besteed, wordt niet gecontroleerd. Vergelijk het met onze kinderbijslag.”

Dat de overheid geen verantwoording eist, vindt Schrijvers een goede zaak. „In Nederland kosten het bijhouden en de controle van de pgb-administratie veel tijd en geld.”